

[De Tweede Kamer

t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Betreft: Verzoek om gesprek namens de Nederlandse Kermisbond

Geachte [Naam Formateur],

Namens de Nederlandse Kermisbond wil ik u graag een verzoek doen voor een gesprek. Sinds 1922 behartigen wij de belangen van kermisexploitanten in Nederland en zijn we een belangrijke vertegenwoordiger van deze sector.

In de afgelopen jaren hebben we een aantal ontwikkelingen waargenomen die dringend aandacht vereisen van de formerende partijen. Deze ontwikkelingen hebben niet alleen invloed op de kermisbranche, maar ook op de culturele en sociale waarde die kermissen in onze gemeenschappen vertegenwoordigen.

Wij zouden het op prijs stellen om met u in gesprek te gaan over deze kwesties en onze zorgen en voorstellen met u te delen. Uw inzicht en betrokkenheid kunnen bijdragen aan een positief toekomstperspectief voor onze sector.

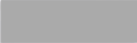
Graag verneem ik van u of er mogelijkheden zijn voor een ontmoeting. Wij zijn flexibel in het plannen van een afspraak en kijken ernaar uit om met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

Marc van Niekerk

Bestuur

De Nederlandse Kermisbond

202500374

26-11

R BRIEF AANGETEKEND NL

NL Frankering betaald €11,8

15 gr.

212031

25-11-2025 12:08

D

PostNL

NL

3SRPKS756350845

2500EA 20018

De Tweede Kamer

t.a.v. Bureau Woordvoering
Kabinetformatie

Pb 20018

2500 EA Den - Haag

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

De Nederlandse Kermisbond

Kenmerk: 202500375

Den Haag, 27 november 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend,

Sybrand Buma
Informateur

MENGEND NEDERLAND
Samenwerkende brancheorganisaties

202500376

Mengend Nederland
www.nvz.nl
www.ncv-cosmetica.nl
www.nav-aerosol.nl
www.vlk.nu
www.vvuf.nl

Schoon
hygiënisch
Duurzaam

info@mengenderland.nl

De informateur
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum: 20 november 2025
Betreft: Vorming nieuwe regering

Geachte heer Buma,

Met deze brief levert Mengend Nederland, het samenwerkingsverband van brancheorganisaties in de chemische maakindustrie, graag een bijdrage aan het opstellen van het regeerakkoord.

Wij vertegenwoordigen circa 350 bedrijven - multinationals en mkb'ers - die producten leveren die van cruciaal belang zijn voor het dagelijks welzijn van de Nederlandse bevolking en die een onmisbare rol spelen in sectoren als de bouw en gezondheidszorg. Denk hierbij aan reinigings- en desinfectiemiddelen, cosmeticaproducten, incl. spuitbussen, lijmen en kittens, en verf en inkt. Deze producten worden merendeels geproduceerd in Nederland en in ieder geval in Europa. Wij staan voor behoud van deze innovatieve bedrijven in de EU.

Onze sector acht de volgende punten essentieel:

1. Zet nu door op regeldruk

- Alsmaar toenemende regeldruk heeft een hoogtepunt bereikt. Het schaadt het concurrentievermogen en is een grote ergernis van ondernemers. In opdracht van het ministerie van Economische Zaken is onze sector in 2023 onderzocht, met als uitkomst: torenhoge regeldruk grotendeels veroorzaakt door sectorspecifieke (nationale) regels.
- De oplossingen liggen op tafel. Het is nu tijd keuzes te maken. Willen we echt vermindering van regeldruk of modderen we door in trage ambtelijke processen die nauwelijks effect hebben?
- Het vergt commitment op hoog niveau om voor een doorbraak te zorgen. Ministers die kritisch durven te kijken naar het eigen beleid.

Aanbeveling:

Spreek af dat de minister van Economische Zaken de regie kan nemen op regeldrukvermindering. Zorg dat hij/zij knopen kan doorhakken, ook als de wetgeving bij een ander ministerie ligt. Er moet een stok achter de deur zijn.

>>

2. Hou vast aan het weren van nationale koppen

- Vanuit Brussel komen er allerlei ambitieuze regels op onze sector af. Voor bedrijven is het essentieel dat er een gelijk speelveld is in de EU.
- Het vorige kabinet sprak af om geen nieuwe nationale koppen te zetten op EU beleid, en daar waar mogelijke bestaande koppen te schrappen. In de praktijk was deze afspraak effectief en voorkwam het een nieuwe golf aan regelbrij.

Aanbeveling:

Spreek opnieuw af dat er geen nieuwe nationale koppen worden gezet op Europees beleid, en dat daar waar mogelijk bestaande koppen worden geschrapt.

3. Toon ambitie met werkbaar duurzaamheidsbeleid

- Onze sector wil duurzame grondstoffen inzetten en duurzaam produceren. Om dit mogelijk te (blijven) maken roepen we op tot stimulerend Nederlands beleid en normerend Europees beleid. Bijvoorbeeld Europees beleid dat de vraag naar duurzame producten vergroot.
- Tegelijkertijd is het essentieel dat wetgeving proportioneel is en werkbaar voor alle bedrijven is. Onhaalbare deadlines en strengere regels zonder dat bedrijven een alternatief hebben moet voorkomen worden.

Aanbeveling:

Zet Europese onderhandelingen in op ambitieuze duurzaamheidswetgeving, maar die wel proportioneel en effectief is voor alle bedrijven, waaronder het mkb.

Wij zijn graag bereid en beschikbaar deze punten toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
Mengend Nederland,

Marten Kops

Directeur NVZ

Schoon | Hygiënisch | Duurzaam

Ronald van Welie

Directeur NCV

Marlies Verlinde

Secretaris NAV

Jaitske Feenstra

Secretaris VLK

Directeur VWF

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Mengend Nederland

Kenmerk: 202500377

Den Haag, 27 november 2025

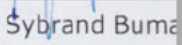

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend,

Sybrand Buma
Informatieur

202500378

PER AANGETEKENDE POST

De Tweede Kamer
t.a.v. de informateur
p/a Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018 2500 EA
DEN HAAG

Nierstichting
Postbus 2020
1400 DA Bussum

Telefoon (035) 697 80 00
info@nierstichting.nl

nierstichting.nl
KvK nr. 41197093
BTW nr. NL002957851B01

Datum 20/11/2025
Doorkiesnummer (035) 697 80 00
E-mail info@nierstichting.nl
Onderwerp Open brief aan de informateur

Geachte informateur,

De Nederlandse samenleving staat voor grote uitdagingen op het gebied van gezondheid, zorg en arbeidsmarkt. Eén van de meest onderschatte, maar groeiende bedreigingen is chronische nierschade. Inmiddels leven 1,8 miljoen mensen in Nederland met deze aandoening. Zonder ingrijpen zal de ziektelast stijgen naar nummer 5 in 2050. De gevolgen raken niet alleen de patiënt, maar ook de samenleving als geheel: hogere zorgkosten, verlies aan arbeidsproductiviteit, druk op mantelzorg en een stijgende ziektelast.

Chronische nierschade is onomkeerbaar en ongeneeslijk. Jaarlijks overlijden duizenden mensen aan de directe of indirecte gevolgen. De symptomen van chronische nierziekte merk je pas in een laat stadium van de ziekte, wanneer dialyse of transplantatie moeilijk is uit te stellen. In Nederland is de wachtlijst van ruim 2,5 jaar voor transplantatie. Dialyseren heeft een grote impact op het leven, kost veel tijd en gaat gepaard met veel bijwerkingen en beperkte levensverwachting. Deelnemen aan school, werk en sociale activiteiten is een grote uitdaging.

Een groot deel van de mensen met acute en chronische nierschade is niet in beeld bij de zorg. En als ze wel in beeld zijn, worden ze vaak nog onvoldoende herkend, opgevolgd en behandeld. Tegelijkertijd weten we dat, naast primaire preventie, vroege opsporing en passende en innovatieve behandeling de progressie van nierschade aanzienlijk kunnen vertragen en het risico op nierfalen kan verminderen of zelfs kan voorkomen. Daarom vragen wij het nieuwe kabinet om een koerswijziging: van laat behandelen naar vroeg signaleren, beter en innovatief behandelen én voorkomen.

Waarom nu handelen

Wij maken ons grote zorgen. Als we nú niets doen, heeft in de toekomst niet iedereen toegang tot de zorg die hij of zij nodig heeft en wordt nierschade een van de meest beperkende volksziekten in Nederland

- Bijna één op de zeven volwassenen wereldwijd leeft met chronische nierschade (Lancet, nov 2025). Als gevolg hiervan zullen hartaanvallen en beroertes de komende tien jaar met respectievelijk 41,7% en 63,5% toenemen. Ook in Nederland zal nierschade hard toenemen en mensen de gevolgen hiervan ervaren
- Dialyseren is nog steeds een parttime baan en gaat gepaard met veel bijwerkingen en beperkte levensverwachting
- De jaarlijkse kosten voor dialyse bedragen gemiddeld €85.500 per patiënt

Wat is nodig

Wij pleiten voor een integraal en toekomstgericht beleid dat inzet op:

1. **Structurele vroegopsporing en passende behandeling binnen én buiten de zorg**
 - Een structureel gefinancierde effectieve landelijke aanpak om nierschade (in samenhang met andere aandoeningen) eerder op te sporen, met aandacht voor kwetsbare groepen
 - Structurele persoonsgerichte programmatische netwerkzorg onderbouwd met actuele data, landelijke monitoring en health impact assessment
2. **Investerings in innovatie en wetenschap**
 - Continuering van het Nationaal Groeifonds voor projecten als RegMed XB, NXTGEN Hightech, Biotech Booster en Oncode Accelerator
 - Versterking van het onderzoek naar regeneratieve geneeskunde en medische devices voor dialyse en gepersonaliseerde nierzorg
3. **Versterking van vitaliteit voor mensen met een chronische aandoening**
 - Integrale ondersteuning op het gebied van zorg, werk, inkomen en participatie
 - Vermindering van bureaucratische drempels en versnippering in regelgeving

Onze oproep

Chronische nierschade is geen nicheprobleem. Het is een volksziekte met grote maatschappelijke gevolgen. Door nu te investeren in preventie, vroegopsporing, innovatie, en vitaliteit voor mensen met chronische nierschade kunnen we gezondheidsschade beperken, zorgkosten beheersen en de kwaliteit van leven verbeteren voor honderdduizenden Nederlanders. Wij staan klaar om onze kennis, netwerken en ervaring in te zetten om samen met het nieuwe kabinet tot structurele oplossingen te komen.

Met vriendelijke groet,

Tom Oostrom
Directeur Nierstichting

Marja Ho-dac
Directeur Niervereniging

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Nierstichting

Kenmerk: 202500379

Den Haag, 27 november 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend,

Sybrand Buma
Informatieur

202500301

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Baarn, 25 november 2025

Betreft: Versterking van de brandweezorg en rampenbestrijding in Nederland

Geachte heren Buma, Jetten en Bontenbal,

In het kader van de formatieopdracht en uw ambitie om Nederland veiliger te maken wendt de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna: VBV) zich tot u met een dringende oproep. Onze brandweezorg heeft haar grenzen bereikt, zoals ook duidelijk naar voren komt uit het rapport¹ van de Inspectie Justitie en Veiligheid. Jarenlange tekorten aan goed opgeleid personeel en materieel hebben de slagkracht van de brandweer onder druk gezet en vormen inmiddels een risico voor de publieke veiligheid en de weerbaarheid van ons land. Concreet vragen wij u om structurele versterking van de brandweezorg en rampenbestrijding in ons land door de volgende maatregelen op te nemen in het nieuwe regeerakkoord:

- veiligheidsregio's volledig rechtstreeks te financieren vanuit het Rijk;
- het toepassen van uniforme (kwaliteits)normen en werkwijzen + afdwingbaar toezicht;
- herstel van de (specialistische) operationele slagkracht van de brandweer;
- structureel vrijwilligersbeleid

Belangrijkste zorgen VBV:

In opdracht van de Raad van Regionaal Commandanten (RRC) kwam de commissie Mans in 2010 met voorstellen² voor financiële ombuigingen van mogelijk 20% op het totale (operationele) budget van de brandweer. Voorgesteld werd om de werkwijze, de kerntaken van de brandweer en de schaalgrootte waarop taken uitgevoerd worden te heroverwegen. Deze voorstellen, parallel met het nietig verklaren van professionele normenkaders zoals de 'Leidraad Repressieve Basisbrandweezorg' en de 'Leidraad Brandweercompagnie', en in samenhang met de in het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) geboden mogelijkheid om te mogen afwijken van de samenstelling van basisbrandweereenheden en het verruimen van de opkomsttijden, hebben ertoe geleid dat de personele en materiële capaciteit van de brandweer in Nederland fors is gereduceerd.

Want uit openbare bronnen (o.a. CBS³ en NIPV⁴) blijkt dat het aantal basisbrandweereenheden (tankautospuiten) is gedaald van ruim 1500 in 2011 naar zo'n 1100 in 2024. Het aantal hulpverleningsvoertuigen daalde met meer dan de helft van 280 naar 111. Ook het aantal duikteams is gehalveerd van zo'n 100 in 2010 naar 49 in 2025. Bovendien is daar sprake van een ongelijke verdeling. Zo heeft de ene veiligheidsregio zeven -, en sommige andere regio's nul parate duikteams. De gevolgen van deze inkrimping hebben zich ook vertaald in een afname van de personele capaciteit. Bij de brandweer waren begin 2011 26,9 duizend brandweermensen werkzaam. Dat aantal is met 4500(!) personen gedaald tot 22,4 duizend in 2023. Gegeven de actuele bezuinigingen⁵ is het eind van de neerwaartse spiraal m.b.t. de capaciteit voor het bestrijden en controleren van incidenten, rampen en crises nog niet in zicht.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Tolweg 5
3741 LM Baarn
Post : Postbus 147
3740 AC Baarn

Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

Dit leidt steeds vaker tot problemen met paraatheid en slagkracht: sommige kazernes moeten geregeld (deels) buiten dienst worden gesteld, met langere responstijden tot gevolg. De VBV vreest dat de brandweer in Nederland onder deze omstandigheden niet langer toereikend is toegerust om adequaat hulp te bieden, zeker bij grootschalige of langdurige incidenten. Tevens zien wij grote verschillen tussen regio's. De commissie-Müller constateerde in 2020 dat 25 veiligheidsregio's ieder hun eigen koers varen, gericht op voldoen aan minimale eisen met zo min mogelijk middelen.

Dit heeft geleid tot verschillen in veiligheidsniveau en verminderde landelijke dekking, doordat lokale redundantie en daarmee het interregionale bijstandsvermogen zijn weggevallen. Ook de toezichthouder, de Inspectie JenV, signaleerde ernstige tekortkomingen in de brandweezorg – door minister en Kamer als “zorgwekkend” bestempeld – maar veiligheidsregio's kunnen aanbevelingen ter verbetering naast zich neerleggen. Deze situatie vraagt om meer regie door de stelselverantwoordelijke minister.

Daarnaast baart het ons zorgen dat de beschikbaarheid van vrijwilligers afneemt, terwijl juist zij de ruggengraat vormen van de brandweerorganisatie (meer dan 85% van alle brandweerpersoneel is vrijwilliger). In het behoud van de vrijwillige brandweer schuilt immers de sleutel voor voldoende dekking, met name in plattelandsregio's. In een eerdere reactie⁶ aan de minister benadrukte de VBV al dat het behoud van de vrijwilligheid niet vanzelf gaat en dat vrijwilligers “blijvend en krachtdadig” ondersteund moeten worden. Deze mannen en vrouwen zetten zich tenslotte elke dag in voor onze veiligheid. Vrijwilligers vormen de verbindende schakel in onze samenleving, zij versterken sociale banden, bevorderen veerkracht in de gemeenschap en geven invulling aan het gezamenlijk burgerschap.

Aanbevelingen:

Om de brandweezorg structureel te versterken en toekomstbestendig te maken, bevelen wij de volgende maatregelen aan, die wij hopen in het regeerakkoord terug te zien:

- **Structurele financiering:**

Zorg voor een duurzame, structurele bekostiging van de brandweer door het Rijk. Het huidige financieringsmodel, waarbij gemeenten betalen en regio's uitvoeren, bevat een weeffout. Rechtstreekse rijksfinanciering garandeert een robuuste basis en voorkomt dat levensreddende voorzieningen de dupe worden van lokale bezuinigingen. Zo kan elke veiligheidsregio voldoen aan wettelijke verplichtingen zonder de dekking of slagkracht te ondermijnen.

- **Landelijke regie en normen:**

Voer krachtige landelijke regie vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid en stel uniforme kwaliteitsnormen voor brandweezorg en rampenbestrijding. Een sterke regierol van de minister – zoals ook door de VBV bepleit – is nodig om versnippering tegen te gaan en te borgen dat overal in het land een vergelijkbaar hoog niveau van brandweezorg wordt geboden. Nationale normen (bijv. voor opkomsttijden en minimale bezetting) moeten duidelijk en handhaafbaar zijn, zodat regionale afwijkingen met neerwaarts effect op de veiligheid niet langer mogelijk zijn. De huidige praktijk waarin elke regio eigen uitgangspunten hanteert ten koste van transparantie en interregionale bijstand dient te worden gecorrigeerd. Evenzeer dient het rijkstoezicht te worden versterkt: aanbevelingen van de Inspectie JenV mogen niet langer vrijblijvend zijn, zodat geconstateerde gebreken ook daadwerkelijk worden opgevolgd.

- **Herstel (specialistische) operationele slagkracht van de brandweer:**

Investeer in het herstel en behoud van specialistische brandweercapaciteit voor grootschalige incidenten. In het verleden beschikte de brandweer over 61 landelijk georganiseerde compagnieën voor grootschalige brandbestrijding en technische hulpverlening, maar die capaciteit is grotendeels afgebouwd. Het is verontrustend dat momenteel niemand precies weet hoeveel van die gespecialiseerde slagkracht nog resteert. Wij pleiten ervoor om deze lacune te vullen door (opnieuw) landelijk gecoördineerde eenheden en materieel te organiseren voor bijzondere risico's (bijv. natuurbranden, overstromingen, industriële

ongevallen). Dit verhoogt de robuustheid van ons stelsel en zorgt dat elke regio bij calamiteiten snel kan opschalen met bijstand van elders, zonder de eigen basisbrandweezorg te hoeven uitkleden.

- **Versterking vrijwilligersbeleid:**

Maak het behouden en ondersteunen van brandweervrijwilligers tot een topprioriteit. Zonder voldoende vrijwilligers komt de brandweezorg simpelweg in het geding. Er moeten maatregelen komen om vrijwilligers te helpen hun onmisbare werk te blijven doen, zoals ruimhartige afspraken met werkgevers (zodat vrijwilligers bij alarmering kunnen uitrukken), adequate vergoedingen en verzekeringen, en investeringen in werving en diversiteit. Ook wet- en regelgeving dient de positie van vrijwilligers te blijven beschermen en faciliteren. De VBV juicht de ambitie toe om de vrijwillige brandweer te behouden en heeft erop gewezen dat alleen blijvende, krachtige ondersteuning dit mogelijk maakt. Een sterk vrijwilligersbeleid waarborgt de continuïteit van onze brandweezorg en verhoogt zo de weerbaarheid in alle uithoeken van het land.

- **Gezamenlijke innovatie:**

Stimuleer gezamenlijke innovatie in de brandweer. Betrek brandweermensen van de werkvloer, vrijwilligers én beroeps, bij het moderniseren van onze brandweermanorganisatie en -middelen. Nieuwe uitdagingen – van energietransitie (bijvoorbeeld het blussen van elektrische voertuigen) tot klimaatgerelateerde incidenten en verhoogde eisen aan arbeidsveiligheid – vragen om gezamenlijke ontwikkeling van innovatieve oplossingen. Een cultuur van continu leren en verbeteren, ondersteund door een onafhankelijk kennis- en adviesplatform (bijvoorbeeld op het gebied van brandweeronderwijs), zal het vakmanschap vergroten en de aantrekkelijkheid van het brandweervak versterken. De regering is eerder door de Kamer verzocht⁷ om de werkvloer meer stem te geven bij veranderingen in de brandweezorg; geef gehoor aan die oproep. Samen met alle betrokken partijen – veiligheidsregio's, het Rijk, kennisinstituten en de brandweelieden zelf – kunnen we de brandweerinnovatie vormgeven, zodat Nederland ook in de toekomst op een krachtige en slimme brandweer kan rekenen.

Conclusie:

De VBV verzoekt u deze punten mede tegen de achtergrond van de gespannen geopolitieke situatie, op te nemen als speerpunt in het regeerakkoord. Structurele versterking van de brandweezorg is geen luxe, maar een noodzaak om de veiligheid van onze inwoners en weerbaarheid van Nederland te garanderen. Door te investeren in meer slagkracht, betere dekking en het fundament van vrijwilligheid, zorgen we dat brandweerposten in stad én dorp tijdig kunnen uitrukken en de hulpverlening langdurig kunnen volhouden. Nu en in de toekomst. Wij rekenen erop dat u het belang van een sterke brandweer deelt. Graag werken wij constructief mee om deze gezamenlijke ambitie "van papier naar praktijk" te brengen in de komende regeerperiode.

Met vriendelijke groet en in afwachting van uw reactie.

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Marcel Dokter
voorzitter

¹ Rapport 'Grenzen bereikt', Inspectie Justitie en Veiligheid, 25 november 2025

² Rapport commissie Mans, d.d. 15 juni 2010

³ Historische collectie CBS

⁴ Kerncijfers Brandweer, NIPV

⁵ Brief Veiligheidsberaad 'Impact bezuinigingen op veiligheidsregio's', d.d. 6 februari 2025

⁶ VBV – Brief aan minister van Justitie en Veiligheid d.d. 30 sept 2022

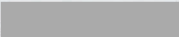
⁷ Kamerstuk 29517, nr. 215

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Kenmerk: 202500382

Den Haag, 27 november 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend,

Sybrand Buma
Informatieur

202500303

Informateur de heer Mr. S. van Haersma Buma
p/a Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Kenmerk: Nfm.brf.2025-19
Betreft: **Benut het potentieel van medische hulpmiddelen en medische technologie**
Datum: 24 november 2025

Zeer geachte heer Van Haersma Buma,

Waar zou onze samenleving zijn zonder medische hulpmiddelen en medische technologie? Zonder hartkleppen zoals TAVI, stents, ablatietechnieken, implanteerbare hartmonitoren en pacemakers? Zonder kunstknieën, kunstheupen, protheses en orthopedische schoenen? Zonder operatie apparatuur en materialen? Zonder materialen voor complexe wonden? Zonder katheters, sensoren, incontinentiematerialen en stoma's? Zonder compressiemiddelen voor aandoeningen aan vaat- of lymfestelsel? Zonder oogimplantaten? Zonder bloedglucosemeters en insulinepompen?

En toch blijft het enorme potentieel van medische hulpmiddelen onderbenut. Innovaties bereiken de patiënt te langzaam en arbeidsbesparing door en verduurzaming met medische hulpmiddelen komen onvoldoende van de grond en de leveringszekerheid staat onder druk door internationale geopolitieke spanningen en Nederlandse beleidskeuzes. De coördinatie en zorgvuldigheid van de implementatie van Europese regelgeving vraagt dringend aandacht. En patiënten ontvangen nog steeds niet de functioneringsgerichte zorg ontvangen waar zij volgens de Zorgverzekeringswet al jaren aanspraak op hebben.

Hoe kunnen we het enorme potentieel van medische hulpmiddelen en technologie wel benutten?

Zorg dat medische hulpmiddelen beschikbaar blijven

Medische hulpmiddelen worden samengesteld uit grondstoffen en onderdelen die soms wel uit 50 verschillende landen afkomstig zijn. Om toegelaten te worden tot de EU geldt strenge regelgeving. De beschikbaarheid van medische hulpmiddelen in Nederland is kwetsbaar door internationale afhankelijkheid en extra Nederlandse regelgeving.

Borg het samen beslissen door patiënt en zorgverlener

Hoewel 'samen beslissen' al zes jaar is verankerd in de wet, doorkruisen bureaucratie en inkoopregels vaak het gezamenlijk behandelbesluit van patiënt en zorgprofessional.

Wat is er nodig?

- Maak gezamenlijke keuzes van patiënt en zorgverlener leidend voor functioneringsgerichte en passende zorg
- Voorkom dat inkoop- of afleverbeleid het samen beslissen ondermijnt
- Monitor of de geleverde zorg voldoet aan het gezamenlijke behandelbesluit, de richtlijnen en kwaliteitsstandaarden

Wij vragen u om in uw formatiegesprekken de volgende punten te bespreken:

1. *Vestigingsklimaat en beschikbaarheid:* Afspraken over zuivere en zorgvuldige implementatie van Europese regelgeving, zonder nationale koppen
2. *Beleid dat werkt:* Hechte, periodieke afstemming tussen departementen en het veld over de (on)mogelijkheden van beleid dat de beschikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid van medische hulpmiddelen raakt.
3. *Maatschappelijke opbrengst:* Structureel meewegen van de maatschappelijke waarde van medische hulpmiddelen bij vergoeding, inkoop en contractering van innovaties, zodat deze ook daadwerkelijk beschikbaar komen voor patiënten.
4. *Recht op zorg:* Maatregelen om te voorkomen dat contractering en bekostiging de functioneringsgerichte patiëntenzorg in de weg staan.

Hoogachtend,

Michiel van Campen

Directeur-bestuurder

*Nederlandse Federatie van Producenten, Importeurs
en Handelaren in Medische Hulpmiddelen en Medische Technologie*

Postbus 43117
2504 AC Den Haag

www.nefemed.org

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Nefemed

Kenmerk: 202500384

Den Haag, 27 november 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend

Sybrand Buma
Informatieur

202500307

Den Haag, 24 november 2025

Betreft: Bijdrage biotech aan een gezond, groen en innovatief Nederland

Geachte heer Van Haersma Buma,

Voor u als informateur ligt de schone taak om de volgende stap in het formatieproces te begeleiden. Hollandbio, de belangenvereniging voor de Nederlandse biotech, voorziet u en de formerende partijen daarin graag van advies en hulp omdat wij ervan overtuigd zijn dat onze sector een cruciaal onderdeel van de oplossing is voor een gezond, groen en innovatief Nederland.

Nederland staat als klein land bekend om grote daden. Sinds jaar en dag zijn we bezig met het bedenken van nieuwe oplossingen die ons leven beter maken. We zijn als land een koploper geweest in de tijd van de landbouwrevolutie, de digitale revolutie en ook op het gebied van biotech lopen we nu weer voorop. Biotech brengt ons mooie dingen. Het geeft ons de mogelijkheid om patiënten met ongeneeslijke ziekten te genezen, materialen zoals plastic zonder fossiele grondstoffen te maken, dierproeven en intensieve veeteelt naar het verleden te verbannen, en groenten en fruit op onbruikbare grond te telen.

Als we samen de wereld mooi willen overdragen aan de volgende generatie, is biotech onderdeel van de oplossing. Door deze ontwikkeling samen door te zetten creëren we de juiste voedingsbodem voor biotech. Dus laten we biotech omarmen en samen de spelregels afspreken. Laten we samen de stap vooruitzetten om zo te zorgen dat we de ontwikkeling van een mooiere wereld voor de toekomstige generatie niet vertragen.

Hollandbio wil dat Nederland een wereldwijde biotech koploper wordt en blijft. We delen die ambitie met de Nederlandse overheid, die in haar Rijksbrede integrale visie op biotechnologie inzet op een gezonde, groene en innovatieve toekomst voor Nederland en de wereld dankzij onderzoek naar, ontwikkeling én benutting van slimme biotech oplossingen. Met deze brief geeft hollandbio graag een aantal overkoepelende aanbevelingen mee, alsook suggesties specifiek voor innovatie, duurzaamheid en gezondheid, gebaseerd op ons eerder gepubliceerde Biotech Verkiezingsmanifest.¹ We dragen graag bij om in de komende kabinetsperiode gezamenlijk tot de beste keuzes, acties en spelregels te komen om onze nationale ambities op het vlak van biotech ten volste te realiseren.

Algemene aanbevelingen om de Nederlandse biotech een boost te geven

We hebben een sterke, samenhangende aanpak nodig zodat Nederland zijn koploperspositie in biotech kan waarmaken.

- De overheid versterkt de integrale en interdepartementale samenwerking op biotechnologie om aansluiting en afstemming tussen voor biotech cruciale departementen te waarborgen. Dit is noodzakelijk om de gestelde ambitie te realiseren.
- De uitvoeringsagenda van de Kabinetsvisie op biotechnologie vertaalt de ambitie om van Nederland een koploper te maken naar concrete acties, met ondersteuning en input van een Biotech Board met daarin een representatieve vertegenwoordiging van Nederlandse biotech bedrijven.
- Met de 3%-R&D-Actieagenda en de voor biotech relevante actieagenda's binnen de Nationale Technologiestrategie creëert de overheid de juiste omstandigheden voor biotech bedrijven - van klein tot groot - om te investeren in R&D en hun innovaties in Nederland in de praktijk te brengen.

¹ Zie ook: <https://www.hollandbio.nl/nieuws/over-de-hordes-naar-het-bordes-het-biotech-verkiezingsmanifest-2025/>

- Nederland zet zelf en in samenwerking met andere lidstaten rond de EU Biotech Act en andere relevante Europese trajecten hoog in: er moet een platform komen binnen de Europese Commissie waarmee we biotech beleidsvraagstukken integraal en daarmee beter kunnen oplossen. We zetten daarbij in op het vergroten van geschikte financieringsmogelijkheden voor biotech bedrijven, snellere en passende regelgeving om de goedkeuring van biotech innovaties te bevorderen, en oplossingen voor het zo breed mogelijk benutten van biotech innovaties in de praktijk in Europa.

Suggesties voor een innovatief en ondernemend Nederland

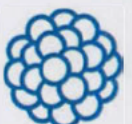
Laten we Nederland zo aantrekkelijk mogelijk maken voor biotech innovatie door slimme financiering, goede regelingen en stimulering van ondernemerschap.

- De overheid zet vol in op het zo inrichten en inzetten van publieke financieringsinstrumenten dat zij innovatie stimuleren én extra private investeringen uitlokken. Dat vraagt om de juiste vorm, omvang en voorwaarden van overheidsgeld voor biotech ondernemers en bedrijven in iedere fase van ontwikkeling, zodat zij in Nederland kunnen wortelen, groeien én bloeien.
- Door behoud of verruiming van fiscale instrumenten zoals de WBSO, Innovatiebox en medewerkersparticipatie kan de overheid het zo aantrekkelijk mogelijk maken om in Nederland te investeren in innovatie. Ze vergroten de opbrengsten van moed, talent en ondernemerschap - precies wat biotech koplopers nodig hebben om te groeien.
- De overheid zet zich in nationaal, Europees en globaal verband actief in voor een goede bescherming van intellectueel eigendom om het delen van en de doorontwikkeling van kennis te stimuleren - in het bijzonder via een goede dekking middels het octrooi- én het kwekersrecht, die beide essentieel zijn voor continue innovatie in de biotech sector.
- Kennis is pas waardevol als we die ook echt in de praktijk brengen, ofwel valoriseren. Het is belangrijk dat overheid en kennisinstellingen daarbij focussen op succes en impact op de lange termijn. Programma's als Biotech Booster en KTO's en TTO's krijgen structureel mandaat én middelen om deze brug tussen wetenschap, ondernemerschap en samenleving te slaan. Hierbij staat het maximaliseren van de aantrekkelijkheid voor (vervolg) investeringen, doorgroei en impact centraal.
- Ondernemerschap moet een hoog aangeschreven, aantrekkelijke en begaanbare route worden - of je nu student, onderzoeker of hoogleraar bent. Dat vraagt allereerst om meer aandacht voor dit carriërepad en meer bewustzijn over de rol die ondernemers en bedrijven spelen in de maatschappij, en bovendien om aantrekkelijke voorwaarden die het starten van een bedrijf vanuit een kennisinstelling maximaal stimuleren. Kennisinstellingen krijgen meer financiële middelen vanuit het ministerie van OCW voor valorisatie als hun derde wettelijke taak, met als voorwaarde dat zij deze middelen inzetten voor een groter budget voor en een ruimer mandaat aan KTO's/TTO's.

Suggesties voor een betere wereld voor mens, dier én planeet

Innovatieve biotech producten verdienen een gelijke kans op de markt door beleid en regelgeving te richten op het stimuleren van klimaatvriendelijke alternatieven.

- Nederland zet zich in voor het breed benutten van moderne genomische technieken (NGT's) in Europa. Allereerst door aan te sturen op een spoedig Europees akkoord over het gebruik van NGT's bij plantenveredeling, en vervolgens door het voortouw te nemen voor de toepassing in micro-organismen.
- Nederland spant zich in voor optimale en efficiënte Europese goedkeuringsprocedures voor biotech producten, zoals de Novel Foods-procedure en andere procedures rond voedselproducten en - ingrediënten, materialen, biologische gewasbeschermingsmiddelen. Alleen met een gelijk speelveld ten opzichte van andere delen van de wereld kan Nederland en Europa concurrerend zijn als het gaat om biotech.
- Nieuwe ambities, beleid, wet- en regelgeving en veranderingen in de implementatie en uitvoering daarvan in de Europese Unie en Nederland worden eerst getoetst op de uitdagingen en behoeften van bedrijven met cruciale innovaties uit onder andere biotech.
- Biotech innovaties krijgen een duidelijke rol binnen het Nationaal Programma Circulaire Economie, verduurzaming van de industrie, biobased economie, het Klimaatplan en Europese initiatieven en programma's op dit gebied.
- De overheid maakt ruimte voor aanvragen en projecten rond biotech oplossingen op het gebied van voeding, materialen en duurzame processen binnen instrumenten als SDE++, het Klimaatfonds en het oplossen van de stikstofproblematiek.

- De overheid zet in op normering, beprijzing en het ombuigen van subsidies aan oude, meer vervuilende of belastende innovaties, zodat slimme biotech oplossingen een gelijke kans krijgen op het veroveren van een plek op de markt of in het supermarktschap.
- De overheid fungeert als launching customer, bijvoorbeeld door inkoop en gebruik van producten op basis van bioplastics in overheidsgebouwen of door duurzame voedselinnovaties en -ingrediënten te omarmen in kantines en catering.

Suggesties voor gezondheid op maat voor iedereen in Nederland

Werk maken van gezondheid op maat zorgt voor snelle toegang tot de beste behandelingen op het juiste moment voor iedereen in de Nederlandse gezondheidszorg.

- Nederland innoveert zich uit het zorginfarct. We zorgen dat onze gezondheidszorg weer gaat werken voor mensen en patiënten, in plaats van meer mensen te laten werken voor onze gezondheidszorg.
- We investeren in gezondheid en gaan voor het juiste middel bij de juiste patiënt op het juiste moment. In ons geneesmiddel- en preventiebeleid is snelle toegang en maatwerk het uitgangspunt, met oog voor de specifieke eigenschappen van de interventie: van medicijnen voor grote patiëntengroepen tot weesgeneesmiddelen, cel- en genterapieën of bijvoorbeeld nieuwe antibacteriële of antivirale middelen.
- We zorgen dat de data van de patiënt van vandaag de zorg van morgen vooruithelpt. We maken werk van een lerend zorgsysteem, middels een nationale gezondheidsdata-infrastructuur die het registreren, uitwisselen en benutten van zorgdata voor publieke en private partijen op een verantwoorde manier mogelijk maakt.
- De overheid zorgt voor specifieke en passende beoordelings- en vergoedingskaders, voor zowel geneesmiddelen als innovatieve ziektemodellen en diagnostiek. Voorspelbare en eenduidige procedures, vaste tijdslijnen en inspraakmogelijkheden zijn hierbij cruciaal.
- De overheid besluit binnen twee jaar over een passende toegangsroute voor nieuwe vaccins en de implementatie en uitvoering daarvan. Daarnaast zorgen we voor structureel voldoende budget voor bewezen effectieve preventieve interventies, bijvoorbeeld door een preventienorm in het leven te roepen.

Waar een wil is, is een weg, daarvan zijn we overtuigd. Nederland heeft alle ingrediënten in huis om de uitdagingen van deze tijd én van de toekomst het hoofd te bieden. Met biotech innovaties van eigen bodem maken we ons land gezonder, groener en innovatiever. Dus laten we biotech samen omarmen en duidelijke spelregels afspreken, zodat we de ontwikkeling van een mooiere wereld voor toekomstige generaties niet vertragen. Wij zijn graag bereid deze brief toe te lichten en wensen u veel wijsheid in de taak die voor u ligt.

Hoogachtend,

Annemiek Verkamman
Managing Director

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Hollandbio

Kenmerk: 202500388

Den Haag, 27 november 2025

Geachte

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik veel brieven, nota's en verzoeken. Ik verricht mijn werkzaamheden op basis van een door de Tweede Kamer geformuleerde opdracht en de daarvoor gestelde termijn. Dat maakt dat ik helaas niet zelf inhoudelijk op uw schrijven kan reageren. Ik vraag hiervoor uw begrip.

Uw brief zal ook in de volgende fase van de kabinetsformatie beschikbaar blijven voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Hoogachtend,

Sybrand Buma
Informatieur